

Egy elrontott eszme tükröződése

A választott helyszín Csíkszereda egyik jellegzetes utcája, a Kossuth Lajos utca, a város fő utcája. Ez a város egyik legforgalmasabb utcája, talán ezért is ment végbe itt a legnagyobb átalakulás az elmúlt fél évszázadban. Hogy a változás szükséges volt-e, avagy sem, arról hosszan lehetne vitázni, minden esetre az oka kétség kívül a pár évtizeddel ezelőtti kommunista ideológia volt. Csíkszereda 1968-ban lett a Magyar Autonóm Tartomány feloszlata után Hargita megye székhelye, ennek következtében 20 év alatt a lakossága megtriplázódott, mivel az ipar központja is lett egyben.

Így szükség volt gyors ütemben olcsó lakásokra a munkásoknak, melynek a következtében a várost a kommunizmus úgymond a saját képére formálta. A legnagyobb alakulás a Kossuth Lajos utcában ment, amelyet szabályoztak, az ott lévő összes házat és építészeti értéket lebontották és pár év elteltével olcsó betontömbházak egész sora emelkedett ki, megváltoztatva a város képét. Többek között elpusztult az akkor Polgármesteri Hivatal, a város egyik jellegzetességének számító Vasüzlet épülete, és emellett számos régi épület is. Az a székely ember, család, amely nemzedékeken keresztül itt lakott az otthonát kénytelen volt szó nélkül feladni és elfogadni azt, hogy beköltözhet egy jobb esetben három szobás tömbházlakásba.

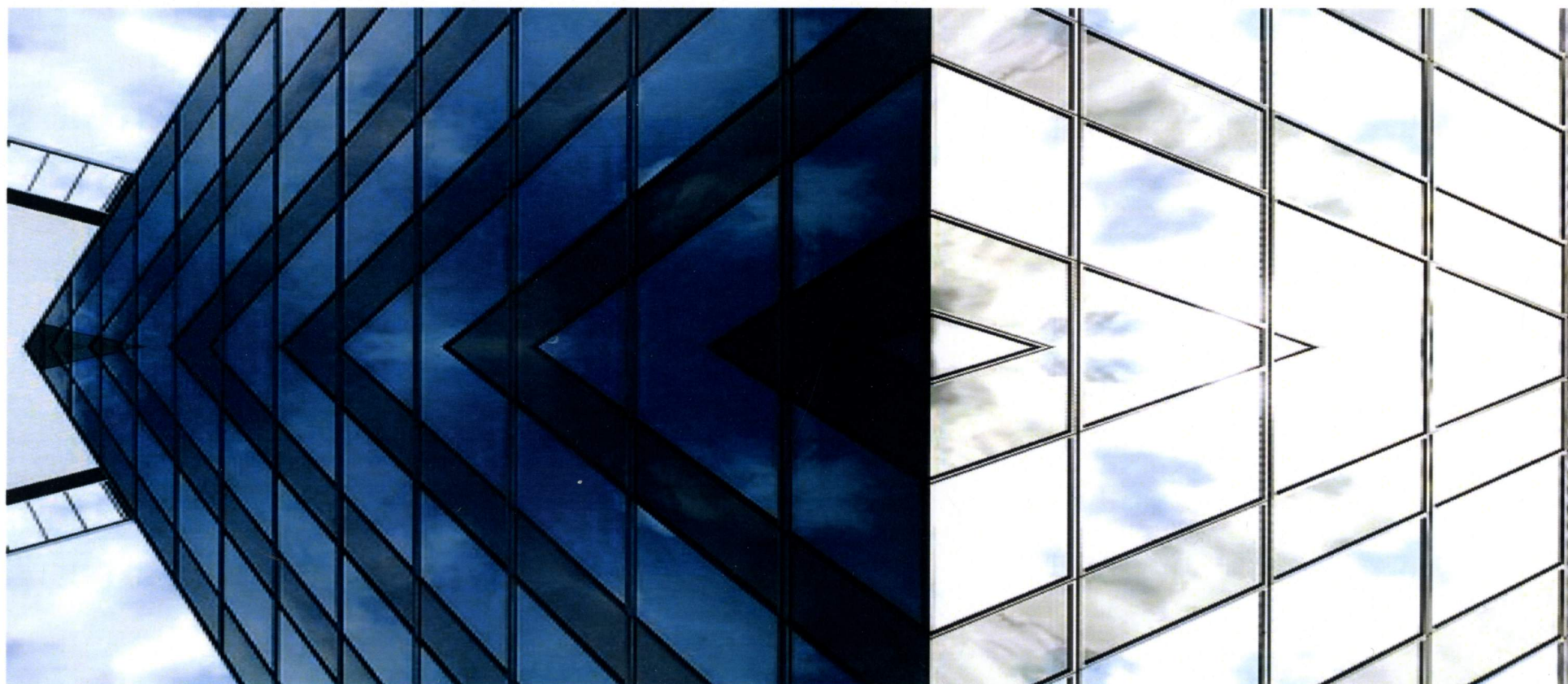

A változás ironikus is egyben, hiszen a román vezetőség először Székelyudvarhelyt akarta kinevezni megyeszékhelynek, ám a csíkiak ennek hallatán túteően vonultak az utcára, mondván: „Udvarhelyre nem megyünk, aszalt szilvát nem eszünk”. Ennek következtében lett Csíkszereda a kommunista ideológia tükré számos más erdélyi városhoz hasonlóan. Bár mára a kor hatása már közel sem olyan vészes, mint régen, a Kossuth Lajos utca magas, szögletes, szürke és rideg épületein még mindig vissza tükröződik egy félresikerült időszak eszméje.

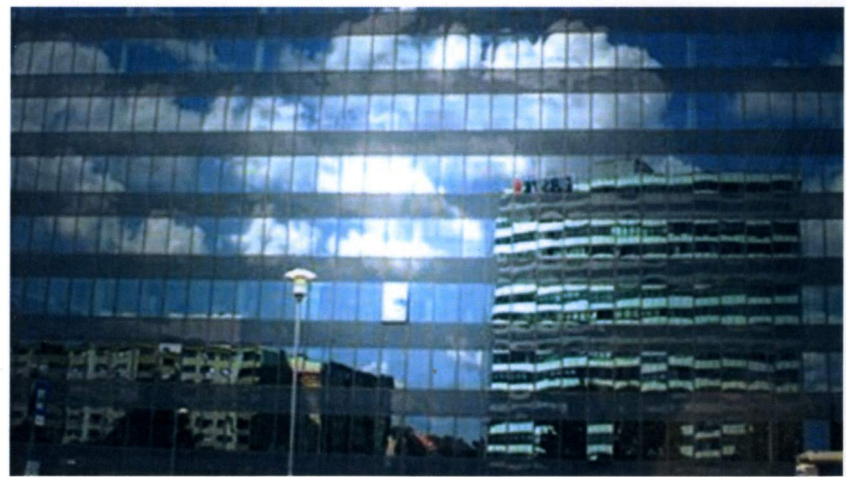
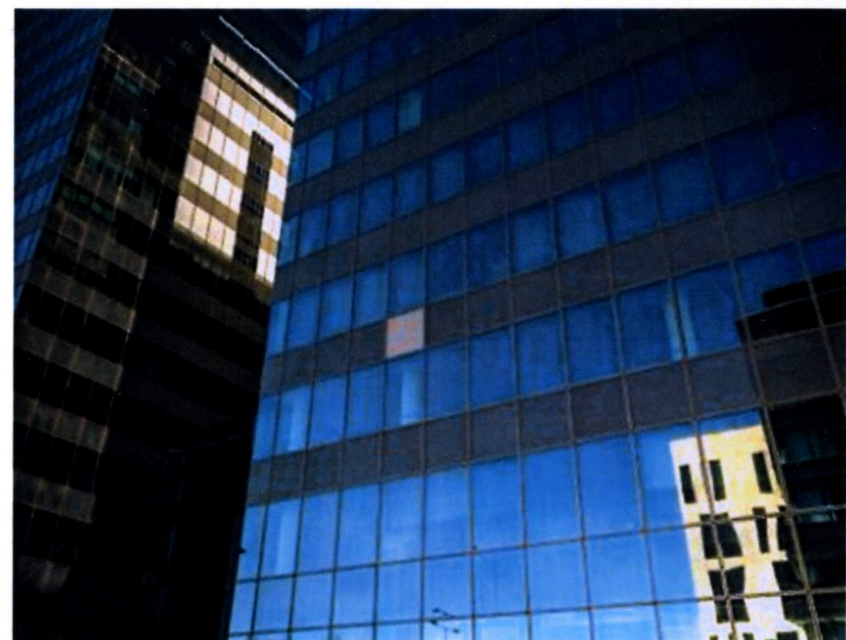
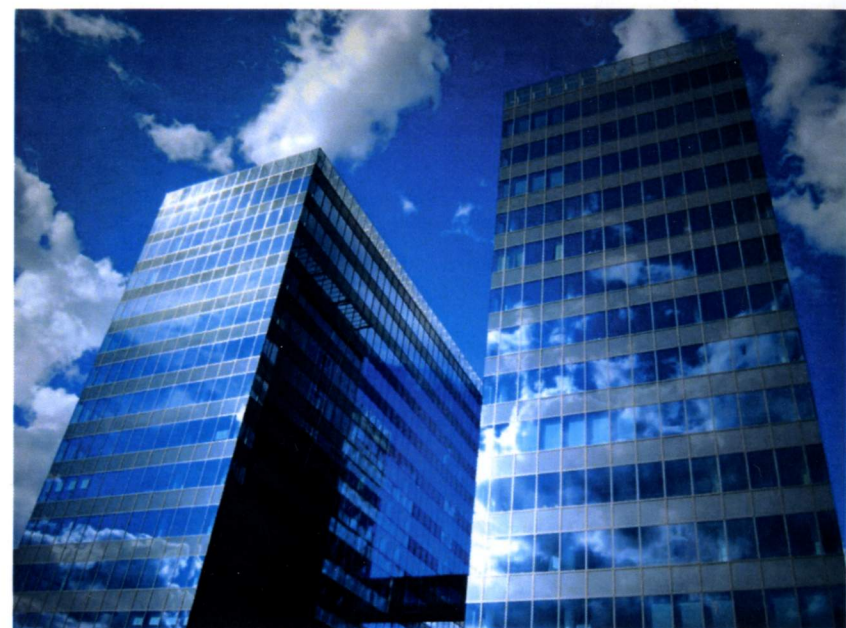
TÜKÖR

A jelenkor építészetében egyre inkább teret nyer magának az üveg, mint építkezési alapanyag. Ez a térhódítás már a XIX. század óta megfigyelhető, főleg a fejlettebb, nyugati országokban, kultúrákban. Ez a fajta építészeti stílus legelőször Chicago újraépítésénél játszott nagyobb szerepet, amikor is számos hatalmas felhőkarcolót, magas épületet építettek, s az üveg jelentős alapanyagként jelent meg.

Érdekesség, hogy az üveget eleinte az átlátszóság eszközéként alkalmazták, feladata a belső és külső tér közötti kapcsolat létrehozása volt, azonban kívülről mégsem mindig ezen funkcióját tapasztaljuk, hanem inkább az ellentettjét. Az erős nappali (helyenként éjszakai) fények miatt a nagy üvegfelületeken tükröződések jelennek meg, ami még érdekesebbé, figyelemfelkeltőbbé teszi az épületet. Az adott épületben így nemcsak a különböző szerkezeti elemeket, formákat, építészeti megoldásokat csodálhatjuk meg, hanem megláthatjuk benne azt a világot, környezetet, ami körülveszi, ez egy teljesen új térélménnyel gazdagít, kitágítja a teret, ami végtelennek tűnik. Ránézve a házra olyan, mintha ott sem lenne, mintha a valóság egy másik, torzabb képét látnánk, a környezetet, ami körül fog.

A tükörkép mindig is egyfajta archetípus volt a különböző művészeti ágazatokban. Egy másik, alternatív világot feltételezett, ezt a fajta szakralitást, transzcendentalitást érzékeljük, amikor ránézve egy épületre semmi más nem látunk rajta, mint a körülöttünk lévő világ tükörképét. Az épület belseje, noha egy átlátszó anyag választja el a külvilágtól mégis rejtve marad.

Dobos Krisztián (GVW11B) 2015
Bevezetés az építészetbe (Helyszín: Duna Tower)

Játék a fénnnyel

A víz, mint természetes anyag, kék „zöldfelület”, az építészet egyik legtrükkösebb játék felülete. A vízzel kapcsolatban álló épületeknek sokszor van illúziókeltő hatása. Ezt a mágikus érzést általában a víz felületén létrejövő tükröződés kelti az emberben. A víztükör lehet tervezett, és lehet utólag megfelelő világítással létrehozott optikai elem.

Tehát, ha az építész nem tudatosan tervezi meg az épület fényjátékát, a körülhatároló tér részeként a vízfelületen létrejövő tükröződéssel együtt, akkor ezt a hatást természetes, vagy mesterséges fénnnyel való megvilágítással lehet elérni.

Tanult, vízfelületen létrejövő tükröződésre építő alkotások, Santiago Calatrava: Planetarium, Valencia és Michel Corajoud: Miroir d'Eaux. Ezek a fényjátékok külső felületen létrejövő csodálatos alkotások, ahol az építész tudatosan használta a víztükört az épületekhez, a forma egészének megjelenítésére, vagy hangsúlyozására.

Az általam szemléltetett példa egy belső víztükört mutat. Ezt valószínűleg sem az építész, sem a megvilágítást tervező gépész nem vette figyelembe. A fény visszaverődése létrejön a medencefelületén, de ez a hatás egyedi megvilágítás mellett sokkal szemléletesebb és látványosabb.

Ezzel az egyedi megvilágítással új dimenzióba kerül az épület. Olyan, mint mikor a tükörbe beletükintünk és látjuk önmagunkat, illetve a fordítottunkat. A víztükör, a medence felülete az épületet önmagában láttatva adja meg az új dimenzióját, egy másik varázslatos világot, amit a fürdőbe ellátogató vendégek nem mindig vesznek figyelembe, hiszen a használati megvilágítás a funkcionalitást erősíti, csak a kielégítő mennyiségű fényt hozza létre. Azonban ha elhelyezünk, egy új fényforrást és másokat megszüntetünk, úgy a tükörnek adunk egy esélyt az épület új nézőpontból történő ábrázolására. Ez a nézőpont, egy teljesen más teret tud létrehozni az előzőektől eltérően, és mindez a tükörhatásnak köszönhető.

Tükör

helyszín:
Gyomaendrődi
Ligetfürdő uszodája

Bevezetés
az építészetbe

Fülöp Béla
ENK6WA

2015.

TÜKÖR

TÜKÖR

Fényvisszaverő képességgel bíró felület, mely a visszavert fény által képet alkot. Egy egyetlen fehér fal szintén visszaveri a fényt, de szét is szórja. A visszaverődés és az átlátszóság hozza létre a képet, amelyet jellemez a fényessége és a színe is. Tökéletes tükröződés esetében a tükröződő kép nem mutat meg semmit a tükröző felület tulajdonságairól, a tükör maga háttérben marad. Pl. síktükör Minél több tulajdonsággal tér el a tükröző felület a tökéletes tükör tulajdonságaitól, a tükröződő kép annál tökéletlenebb, viszont annál többet árul el magáról a felületről.

Az év elején ismertem meg az egyetem környékét, ahol ezt az üveg felületű épületet fedeztem fel, nem maga az épület ragadott meg, inkább annak mozgalmas (üveg)tükör homlokzata. Az épület tükröződő felületén megjelennek a körülötte lévő épülethomlokzatok, így ez a optikai hatás megnagyobbítja a vizuális teret és többletjelentést ad. A visszatükrözött felület van a középpontban. Emellett tekinthetünk rá információ közvetítő felületként is.

Víztükör

A tavakhoz hasonlóan(ahol a tó egy az egyben megduplázza/visszaadja a természetet) a városban is igyekeznek kihasználni a vízfelületek természetes térnagyobbító hatását, a burkolatok között fellazítja és határolja a szerkezetet . A víztükör a hullámozása dinamizálja és megsokszorozza a képeket, látványfokozó tulajdonsággal rendelkezik.

helyszínek: Budapest,Erzsébet tér , 1111 Budapest Lágymányos utca ,1-3

Bevezetés az építészetbe 2015

Nagy Attila

